

[Erik Eriksen.]

skal vente sig noget større af en sådan historie. I det lange løb, tror jeg, må det være regeringens indstilling, det må være lovgivningsmagtens holdning og interessegruppernes forståelse og demokratiske sindelag, der er afgørende. Nok så vigtigt var det vel, om vi kunne få vort statistiske apparat bragt i mere anvendelig stand. Det ville være synd at sige, at det statistiske departement i dag træder udviklingen i hælene, men for at afhjælpe væsentlige mangler i vor statistik behøver man vist ikke at oprette et nyt institut, og jeg frygter for, at et sådant institut af regeringen vil blive brugt som skjold for at undgå selvstændig stillingtagen, og at, hvis det bliver tilfældet, det vil gøre mere skade end gavn.

Jeg kan ikke lade være at udtale en stille forundring over, at regeringen i åbningstalen har ønsket næsten at udfordre den sunde fornuft ved at give udtryk for, at der også — jeg gentager „også“ — i fremtiden bør føres en politik, som sikrer en stabil økonomisk udvikling. Det lille ord „også“ er en helt nødvendig udfordring, eftersom ingen kan være i tvivl om, at den ustabilitet, der er over os i dag, først og fremmest skyldes regeringens efterladenhed og uvilje mod at regere, da der var brug for det.

Selv om den højtærede statsministers tale var fuldstændig blank på dette punkt, er det vist den almindelige opfattelse, at der i foråret gennemførtes forøgelser af købekraften med væsentlig større beløb, end produktionen kan bære. Industriproduktionen har det sidste års tid omtrent stået i stampe, og landbrugseksperten er ramt af meget ugunstige vilkår og priser på det engelske og andre markeder. Derfor kan det blive nødvendigt at hindre, at hele forøgelsen af købekraften omsættes i øget forbrug. Ellers kan vor valutareserve forsvinde, jeg havde nær sagt som dug for solen, og vi ville være tilbage i de evindelige socialdemokratiske valutakriser fra efterkrigsårene.

De sidste måneders formindskelse af vor valutabeholdning trods optagelse af udenlandske lån er en alvorlig advarsel. Den bedste måde at undgå en krise på er øget opsparing. Foråret må have overbevist

enhver skeptiker om det offentliges manglende evne til at spare op. Vi må derfor lægge hovedvægten på at øge den private opsparing. Pengeinstitutterne har for en måneds tid siden fremsat en række forslag, som jeg synes vi bør tage op til samlet og omgående overvejelse. Vi bør også gå videre med at opmuntre opsparing til konkrete formål, f. eks. til eget hus, og jeg er glad for antydningerne herom i åbnings-talen. Men hvis vi ønsker at yde en større indsats for at fremme den private opsparing, er det klart, at så må vi også øge opsparingsmulighederne, og det sker på kort sigt vel nok bedst ved en omlægning af beskatningen. Den direkte beskatning bør nedsættes væsentligt. Som kompensation for en del af denne nedsættelse kan man passende begrænse det offentliges udgifter.

Jeg finder det i øvrigt karakteristisk, at regeringserklæringen ikke indeholdt et eneste ord i så henseende, snarest tværtimod. Der pegedes på forøgelser af de offentlige udgifter i stribevis, og jeg må altså meget henstille, at regeringen snarest tager en besparelse i offentlige udgifter op til alvorlig overvejelse.

Nu kan jeg næsten tænke mig, at regeringen til dette ud over nogle ironiske bemærkninger om sparemulighederne vil svare, at beskatningen må forøges i det omfang, som skønnes nødvendigt for at tilvejebringe den ønskede balance. Jeg vil ingeniunde stille mig uforstående over for, at sideløbende med besparelser og nedsættelse af den direkte beskatning kan forbrugsbeskatningen øges med henblik herpå; det vil jeg ingeniunde stille mig uforstående over for, tværtimod. Med den direkte beskatning tænker jeg både på indkomstskatten og på den statslige ejendomsskat, som efter venstres opfattelse helt må afvikles. Ved en sådan omlægning af beskatningen opnår vi, at befolkningen får større rådighed over sin indkomst, det bliver i højere grad muligt at vælge mellem forbrug og opsparing. Vi er altså fra vor side villige til en fordomsfri forhandling om disse spørgsmål med henblik på sanering af vor økonomi.

Jeg noterer, at regeringen i en noget løsreven sætning bebuder en videreførelse af proportionalskatten, men jeg savnede et